

Betænkning

over beretninger angående Nordisk Råds 19. og 20. session og første samling af 21. session.

(Afgivet af udenrigsudvalget den 11. oktober 1973).

Udvalget har i et møde behandlet den danske delegations beretninger om Nordisk Råds 19. session i København 13.-18. februar 1971, 20. session i Helsingfors 19.-24. februar 1972 og første samling af 21. session i Oslo 17.-21. februar 1973.

Tilsammen dækker beretningerne perioden fra Nordek-planens fald over de nordiske landes forhandlinger med EF til Danmarks godtagelse og Norges afvisning af medlemskabet og Sveriges frihandelsaftale med EF. Denne udvikling er hovedemnet i generaldebatten på alle tre sessioner. Beretningerne giver et fyldigt og alsidigt indtryk af synet i de enkelte lande og deres partier på forholdet mellem Norden og Europa og mulighederne for at fortsætte og udvikle det nordiske samarbejde under de nye forhold.

I denne forbindelse henleder udvalget opmærksomheden på den enstemmige udtalelse fra rådets økonomiske udvalg på sessionen i 1973, at de grundlæggende betingelser er til stede for at opretholde den frie handel inden for Norden. I tilslutning hertil vedtog rådet at henstille til Nordisk Ministerråd nøje at følge udviklingen inden for EF og i god tid behandle de problemer, som kan opstå for det økonomiske samarbejde mellem de nordiske lande på grund af deres forskellige tilknytningsformer til EF.

Allerede under generaldebatten forud for udvalgsbehandlingen havde statsminister Anker Jørgensen peget på betydningen af, at den danske minister for europæiske mar-

kedsanliggende også er nordisk samarbejdsminister. Ved samme lejlighed erklærede udenrigsøkonomiminister Ivar Nørgaard, at „den danske stemme i det europæiske samarbejde er en nordisk stemme“. Fra såvel islandsk som norsk og svensk side udtaltes da også forventninger om, at dansk medlemskab i EF vil blive til fordel for hele Norden.

De vigtigste resultater af det på de tre sessioner fra alle sider udtalte ønske om at styrke det nordiske samarbejde var vedtagelsen af et nordisk handlingsprogram og en kraftig udbygning af de nordiske institutioner.

Handlingsprogrammet, som rådet vedtog henstilling om på sessionen i 1972, præsenteredes i 1973. Inspireret af medlemsforslag, der tidligere var rejst i rådet, rummer det forslag til fælles foranstaltninger inden for næringspolitikken, regionalpolitikken og miljøpolitikken. Allerede vedtaget er konventionen om at oprette en nordisk fond for teknologisk og industriel udvikling, mens en nordisk miljøkonvention foreligger fuldt udformet.

Inden for det korte åremål, beretningerne dækker, er det nordiske samarbejde blevet institutionaliseret i et hidtil ukendt omfang. Revisionen 13. februar 1971 af Helsingfors-aftalen af 1962 har gjort rådets vedtægt, som indtil da var fastsat ved lov i hvert enkelt land, til del af en international traktat. Den reviderede aftale oprettede tilige Nordisk Ministerråd med skiftende